

Pazudušais grasis (Lk.15:8-10)

Vai arī - *kura sieva*, ja tai ir desmit graši

1. un tā vienu no tiem ir *pazaudējusi*,
2. neaizdedzina sveci un neizmēž māju rūpīgi meklējot, līdz kamēr tā to *atrod*.
3. Un, atradusi to, tā sasauca savas draudzenes un kaimiņienes un saka: *priecājieties ar mani*,
- 2'. jo es savu grasi esmu *atradusi*
- 1'. kuru biju *pazaudējusi*.

Gluži tāpat, es *jums* saku, ir *prieks* Dieva eņģeļiem par vienu grēcinieku, kas *atgriežas*.

Teoloģisko ideju ķekars (Lk.15:8-10):

1. *Dārgā žēlastība.* Labā sieviete maksā lielu cenu lai atrastu pazudušo grasi.
2. *Grēku izpirkšana.* Labā sieviete atrod pazudušo grasi. Bez viņas pūlēm, grasis būtu pazudis uz mūžu mūžiem. Grasis nevar pats atrasties, nedz arī sadarboties. Sievietes pūlēm ir panākumi.
3. *Grēks.* Cilvēce ir kā grasis bez dzīvības, pazudis kādā grīdas spraugā tumšā istabā.
4. *Prieks.* Atkal draugi un kaimiņienes priecājas. Nevar iedomāties ka kāds sievieti varētu nosodīt par viņas pūlēm. Visi priecājas. "Vai jūs farizeji priecāsit vai turpināsiet mani nosodīt," vaicā Jēzus ar šo līdzību.
5. *Atgriešanās.* Pazudušais grasis ir pilnīgi nedzīvs un tomēr ir atgriešanās simbols. Pazudušās avs blēšana dod kādu palīdzību ganam, kurš meklē avi. Bet šeit atgriešanās ir pilnīgi Labās sievietes darbs. Tādējādi, **atgriezties nozīmē būt atrastam.**
6. Pazudušā *graša vērtība* nav kritusies. Arī tad, kad grasis ir pazudis, tā vērtība ir palikusi nemainīga. Pasaulē pazudušie domā pavisam pretēji, proti, es esmu nevērtīgs.
7. *Kristoloģija.* Jēzus kā Labā Sieviete. Baznīca parasti ir izvēlējusies Labā Gana tēlu, bet ne Labās Sievietes tēlu, lai runātu par Kristu. Taču šāda attieksme nav attaisnojama. Vai ar šādu attieksmi Baznīca nav daudz ko zaudējusi no sava garīgā spēka?
8. *Svētums.* Svētuma tēma ir dominējoša. Labā Sieviete meklē pazudušo grasi "sevis dēļ."
9. *Sieviešu vērtība.* Lk.13:34 - Jēzus sevi pielīdzina cāļu mātei. Šeit Jēzus ir Labā Sieviete. Pirms Jēzus, rabīns *Ben Sirach* rakstīja, ka meitas piedzimšana ir zaudējums. Pēc Jēzus, rabīni katru dienu pateicās, ka viņi nav sievietes. Bet Jēzus pasaka: "Es esmu Labā Sieviete, kura dodas meklēt pazudušo. Bet kā ar jums, rabīni?"
10. *Cerība atrast pazudušo ir uzsvērta.* Labā Gana meklēšanas rezultāts ir neskaidrs. Varbūt avs jau ir saplosīta vai iekritusi kalnu spraugā. Bet pazudušais grasis noteikti ir mājās un tam nekas nevar notikt. Pazudušo grasi noteikti var atrast. Cerība atrast ir ļoti liela.

1. Jēzus dzīvoja antifeministiskā sabiedrībā:
 - a. Ben Sirach (ca.195 BC) raksta: "kode nāk ārā no drēbēm, sievietes spītība nāk no sievietes. Vīrieša spītība ir labāka par sievietes laipnību; sievietes izraisa kaunu un negodu." Attiecībā uz reliģisko izglītību Mishnah (ca.80-120 AD) saka: "Ja kāds vīrietis dod savai meitai Likuma zināšanas, tas ir līdzīgi kā mācīt viņai izvirtību."
 - b. Jēzus, stāstot šo līdzību izraisa divkāršu šoku. Pirmkārt, nosaucot farizejus par sievieti, kura ir pazaudējusi grasi. Otrkārt, nosaucot sevi par Labo Sievieti.
2. Dievs Bībelē ir attēlots gan kā vīrietis, gan kā sieviete.
 - a. Ps.23 - Dievs klāj galdu. Klāt galdu, tipiska sieviešu funkcija.
 - b. Jes.42:12-13 - Dievs ir kā karavīrs, kā varonis; Dievs ir kā sieviete, kura kliedz dzemdību sāpēs [Deut.32:18; Jes.46:3-4; Ps.131:3 – attēlo Dievu kā sievieti].
 - c. Jēzus līdzības par Labo Ganu un Labo Sievieti.
 - d. Jēzus mācībā, šis līdzsvars starp Dievu kā vīrieti un Dievu kā sievieti, ir saglabāts kā nevienā citā Tuvo Austrumu svētā literatūrā. Šādu līdzsvaru nevar atrast nedz kristiešu, nedz jūdu, nedz musulmaņu literatūrā.
 - i. Jēzus mācekļu vidū bija gan vīrieši, gan arī sievietes. Tāpēc Jēzus savā mācībā lieto piemērus gan no vīriešu, gan no sieviešu pasaules. Piemēram, Mt.5:14-15. Lk.5:36-39.
 - ii. Secinājums: Jēzus vārdi un darbi atklāj, ka gan vīrieši, gan sievietes ir vienlīdzīgi Dieva valstības pilsoņi. Bet, protams, dzimumu problēma nav vienīgais svarīgais jautājums, par ko runā šī līdzība. Šī līdzība atkārti daudz ko no iepriekšējās līdzības par Labo Ganu. Tomēr, šai līdzībai ir arī savas specifiskas nianses.
3. Kādas bija mājas? Kā tās tika celtas?
 - a. Parasto cilvēku mājas tika celtas no melnā bazalta, kurš bija viegli pieejams visā apkārtnē. 1 gs. mājas, kuras ir atklātas, parasti ir mazākas par garāžu. Logi parasti ir ļoti augsti (virs acu līmeņa) un nedaudz lielāki par spraugu. Kapernaumā zvejnieku māju grīdas ir arī veidotas no gluda, melna bazalta gabaliem, ņemtiem no ezeriem. Spraugas starp akmeņiem parasti bija lielas. Kapernauma un Galilejas jūras dienvidu daļa bija centrāls Jēzus sludināšanas apvidus.
 - b. Tādējādi ir saprotams, kādēļ sieviete tik rūpīgi meklēja, kādēļ sieviete aizdedzina sveci un iztīra visu māju.
4. Kāda bija grašu vērtība?
 - a. dažkārt komentatori apgalvo, ka sieviete, atšķirībā no gana bija nabadzīga [Fitzmyer]. Bet šo līdzību detaļas to neapstiprina.
 - b. Līdzībā par Labo Ganu, cilvēks, kam ir simts avis, ir diezgan turīgs. Turīgi cilvēki parasti negana avis, bet viņiem ir algoti gani. Tādējādi Līdzība par Labo Ganu attēlo ganu, kurš ir atbildīgs par viņam uzticētajām avīm.
 - c. Līdzībā par Labo Sievieti, sieviete nebūt nav jāizprot kā nabadze. Tieši otrādi. Viņai ir desmit graši. Visticamākais, ka vīrs viņai tos ir iedevis mājas vajadzībām. 10. graši ir 10. dienu darba alga. Tādējādi līdzība

attēlo sievu, kurai ir uzticēta relatīvi liela naudas summa vienkāršai mājas dzīvei. Viņai uz rokas ir trešdaļa mēneša ienākumu. Viņa ir pilnīgi atbildīga par šo uzticēto naudu un neizvairās no šīs atbildības [tādējādi, diezin vai Jēzus sevi attēlo gan kā bagātu, gan kā nabagu. Bet kā vīrieti – sievieti gan].

5. Sievietes labās īpašības ir šādas (atcerēsieties, ka Labā sieviete ir Jēzus simbols):

- a. Viņa ir finansiāli atbildīga. *Viņai uzticas.*
- b. *Viņa uzņem atbildību uz sevis par pazaudēto grasi* (vai farizeji uzņēmās atbildību par uzticētajiem cilvēkiem?). Atšķirībā no gana, kurš saviem draugiem saka: "Es esmu atradis avi, kura *bija pazudusi*," sieviete publiski atzīst, ka " Es esmu atradusi grasi, kuru *biju pazaudējusi*." Šī sieviete ir drosmīga sieviete. Viņa publiski atzīst savu vainu.
- c. *Viņas pūles, meklējot grasi, ir īpaši izceltas.* Kad viņa atklāj, ka grasis ir pazudis, viņa iedezina lampu, izmēž māju un rūpīgi meklē, kamēr atrod. Gadījumā ar ganu, neviena detaļa nav pieminēta, kā viņš meklēja pazudušo avi. *Meklēšanas cena* ir daudz vairāk uzsvēta līdzībā par sievieti nekā līdzībā par ganu. Turpretim, *atgūšanas cena* vairāk ir uzsvēta līdzībā par ganu. Jo, kad grasis ir atrasts, tas automātiski ir atgūts. Taču, arī sieviete *maksā lielu cenu*.
- d. *Viņa dalās priekā ar kaimiņiem un draugiem.* Bet viņas situācija ir savādāka nekā ganam. Gana draugi zina, ka viņš ir pazaudējis avi, jo nav atgriezies mājās parastā laikā. Turpretim, sievietes draudzenes nezina, ka viņa ir pazaudējusi grasi. Tradicionālā ciematā par turību daudz nerunā, drīzāk tā tiek turēta slepenībā. Šī tradicionāla slepenība naudas lietās arī ir iepīta šajā līdzībā. Klausītājs zina, ka sievietei bija desmit graši, bet draugiem līdzībā netiek dota šī informācija. Sieviete vienkārši aicina priecāties kopā ar viņu, jo ir atradusi grasi. Tātad, sieviete atšķirībā no gana, varēja vienkārši noslēpt šo starpgadījumu mājās. Bet viņa to nedara.
- e. *Sieviete ir godīga un mielasts ir viņai par godu.* "Priecājieties ar mani, jo es esmu atradusi." Kāpēc sieviete meklēja grasi?
 - i. Sieviete varēja domāt apmēram šādi: "Es esmu pazaudējusi dienas algu. Es neesmu bijusi ārā, tādēļ grasiem ir jābūt mājās. To var atrast. Es esmu vienmēr bijusi rūpīga un uzticama mājas naudas turētāja un izlietotāja. Tādēļ es meklēšu un atradīšu pazudušo grasi."
 - ii. Sieviete meklēja grasi sevis dēļ, sava goda dēļ, sava vārda dēļ. Tādējādi, šajā sievietes motivācijā var ieraudzīt Dieva svētuma tēmu. Dievs rīkojas vēsturē "sevis dēļ," sava svētā vārda dēļ (Ps.23:3; Eceh.36:22-23).

6. Ko Jēzus, tādējādi pasaka farizejiem?

"Eņģeļi debesīs priecājas, kad grēcinieks ir atrasts. Jūs, farizeji varat pievienoties mums! Ja debesis priecājas, vai prieks ir neiespējams arī jums?"